

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petik. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za letoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajtuje še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenija je letoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Pazite Slovenci.

Pazite Slovenci! vam pravim, de kaj svojiga ne zgubite, ali kaj imenitniga v nemar ne pustite. Malo se spomnete na imenitno slovensko mesto Terst v slovenski krajni zemlji, in premalo na svoje slovenske brate v Terstu! V Terstu živi od nekdanj slovenski narod: torej kjer slovenski narod, tam slovenska zemlja; desiravno v njemu in svojim primorju (Littorale) prebivavci razne jezike govore in razni narodi bivajo. Naj le veliko Teržačanov laškaje v en dan krikajo, de Terst je laško mesto; vender nikdar tega ne morejo važno dokazati.

Majhino kardelo Rimskih naseljencov (Römischer Colonisten), ki so se bili v letu 181 pred Kristosovim rojstvom od brega morja v Traško-Istrijsko selo vgnezdili, ne zda, de bi sedanji Terst mögel biti laško mesto; kakor niso nebrojne trume Greških priselencov v spodnji Italiji, ali nebrojne derhali Vandalov, Gotov, Hunov, Galov in toliko drugih narodov po zgornji in srednji Italii storile, de bi ta dežela ostala Grecia, ali Vandalia, Gocija, Hunija, Galija itd.

Dokazano pa je lahko de v Teržaščini poglavitni in premagavni narod je slovenski, tode le v mestu nekoliko spremaknjen in odrinjen od Lahov, katerih dosti je iz slovenskih staršev. Škof je Slovenec; skorej vsa višji in nižji duhovšina obstoji iz Slovencev; kmetje clo vsi so Slovenci; veči del višjih in nižjih uradnikov per Colniji so Slovenci—tukej slavna možaka Koseski—Veseli, in Cerer—; per c.k. poglavarstvu, per kervavi, veliki in majhni sodniji, per mestni in zdravjovarni gosposki (Stadt- und Sanitäts-Magistrat) je dosti uradnikov in služabnikov Slovencev; zdravnikov, ranarjev in lekarjev je veliko Slovencev; po vojniških in kupčevskih brodovih je veliko Slovencev; čes polovico velikih kupcov, tergovcov, štacunarjev, kramerjev, kerčmarjev, baratavcov, mešetarjev so Slovenci ali Slavjani; veči del umetavnikov, obertnikov, rokodelcov, poslov so Slavjani; clo nekdanja in sedanja mestna straža (Stadtmiliz) je nabrana iz samih Slovencev: z eno besedo vse vasi krog in tik mesta so slovenske. — Ako ravno te osebe in drugi ljudje, kateri iz slavjanskih ali drugih dežel so prišli v Terst se vstanovit, laški jezik govore, zato nikakor ne morejo biti Lah, če prav bi hotli svoj narod zatajiti in z Lahi potegniti. Znano tudi je, de Ilirsko-primorsko poglavarstvo je krajna in meja med Lahi in Slovenci.

Po tem dokazu tedej je spričano dovolj, de Terst ni laško mesto, in svoje primorje in okolica ni laška dežela—tudi nemška ne—ampak terdno in stanovitno slovenska, Cesarju in vstavnemu vladarstvu zvesta, kar se je vidilo zlasti per letašnji puntariji Italjanov.

Če tudi Teržaški Slovenci laški jezik sploh radi govore, se z Lahi prijazno pečajo, zložno in krotko z njimi živé, in jim veliko prednost perpusté; to je spričeljej slovenske mirovitnosti in poterpežljivosti, za ktere lastnosti si pa Laškoni prevzamejo in so Slovincem nehvaležni. Kako pa de je to pridno, mirovitno pošteno slovensko ljudstvo v Teržaščini še zmirej od perselenih in domačih Laškonov malo čislano, ja zaničevano, in od zvananjih slavjanskih bratov pozabljeno, se vidi v sedanjih časih. Lahi nočejo spoznati, tudi Slavjani ne podpirati opravilčne narodnosti in veljavnosti Teržaških

Slovencev. Laškoni se po Terstu prešerno šopirijo in ošabno čez Slovence gospodarijo, mestnim stražnikom gerde perimke „Bavkoli“ in „Matički“, Slovincem sploh pa zaničljivi perdevk „ščavi“ (Sklaven) obešajo!

V Terstu ni ne slovenskih šol, ne kancelij, ne časopisov za slovensko izobraženje, ne slovenskiga zbora v duhu vstave *); le revne enoklasne šole so po vaseh okoli mesta, malo slovenskih pridig in keršanskih božjih služeb se tukej oskerbuje, in zlo malo pripravnih knjig za slovenšino dobiva! — Ali ne žuga po tih nevgodnih okolišinah velika nevarnost nevredniga spodrivanja, raspora in prihodniga vničenja slovenskimu narodu v Teržaščini!? Ali je pravičeno in po natvori, de vslovenskim truplu laško serce bije?! Ali ni ostudna sramota, de med verlimi Slovenci, ki svoj jezik, svoje stare poštene šege na krajni slovenski zemlji nepopačeno terdijo, še slovenski Laškutarji zabavljajo?!— Ali je dalej terpeti, de eni laški časopisi v Terstu vse kar ni laškiga grajati, osovražiti, spačiti smejo in clo naklepiti se prederznejo, vse slovenske in nemške uradnike iz služeb odstaviti in jih z laškimi nadomestiti?!

Slavjani! udarimo ob zvon oprostieniga tisa (freien Presse) naj doni v slovenskih časopisih možki, jasni glas k okrepenju Slavjanstva, k pozovu bratovske edinosti—pa tudi k vkrotenju protivnikom! Vpeljimo tudi v Terstu eno solo slovenskiga slovstva, en ali dva slovenska časopisa, in saj eno sodnico s slovensko uradbo, ter zbudimo po njih Teržaške Slovence svoje brate; ker doba je prišla, de vsako ljudstvo lastno vrednost čuti, de svojo veljavnost v besedi in djanji razodene, ter pravico svoje narodnosti in svobodnosti vterduje! Spodbodimo sobrate, z iskrenim govoram klicaje, k stanovitnim zedinjenju Slavjanstva, h pogumnim osvobodnjenju domovine in k močnim vterdenju vstavniga cesarstva!

Zraven tega pa sobratam ljudomilo perporočajmo, de vsi Slavjani smo namenjeni in dolžni, kakor dozday tudi pozday bližnje in daljne sosede Nemce, Italjane, Francoze, Angleže in vse druge ljudstva, ki po poti božjih in človeških postav enakost, pobratinstvo in svobodnost njih narodnosti naravno vterdujejo, ali se oprostiti hrepene — čislati, spoštovati, prijazno ljubiti, in v nevarnostih pomočno pristopiti. Tako bodo razni narodi z bratovsko zvezo blago sklenjeni, prepri razpoden, in sveti potrebni mir vstanovljen. J. W.....g, Teržaški.

Gorenci vsim vernim Ljublančanam in domorodcam.

Preljubi bratje!

Zvedli smo, de so na Dunaju začeli novo vero oznanovati, in pravijo, de bodo dunajski preroki po železnici kmalo do Cela in potlej clo v Ljublano prišli, de bi tudi med nami Slovenci vero zmešali. Tudi nam pravijo, de se Judje v naših slovenskih krajih naseliti mislijo. Take novice nam močno kalijo veselje, ki ga zavolj novih dobljenih pravic imamo. ω zėj per nas—okolj Kranja—smo scer politiško vsi prerojeni, kar pa vero zadene ostanemo in ostati hočemo še zmiraž stari. Vemo in prepričani smo, de v nesrečni deželi ni miru ni svobode

*) To je: slovensko družtvo, ktero kakor je slišati, bude tudi v Terstu te dni osnovano. Za potrebo.

kjer ljudje raznih ver skupej prebivajo, zato se zares bojimo, de bi se Judje in krivoverci med nami ne naselili. Posebno se Judov bojimo. Če Judam dovolimo na Krajskim naselovati se, bodo ročno v naših naj lepših krajih, naj lepši grajšine in grunte pokupili, hiše in fabrike stavili, vso kupčijo na se potegnili, grunte pa nam prav drage v štant (najem) dajali, tako bi mi, ki smo komej grajšinske sužnosti rešeni, v 10 krat hujši judovsko prišli. Pa tudi krivovercov se bojimo. Kaj je Nemece tako oslabeledo, in raztergalo? Lutrova krivovera. Od kar Nemci niso več ene same vere, se v nobeni reči več zastopiti nemorejo, de bi skup deržali. Nam Slavjanam se imajo zahvaliti, de jih Turki premagali niso. Slavjanam se morajo zahvaliti, de v francoski jarem več vpreženi niso. Poglejmo na svoje slavjanske brate—Polake. Kaj je tega krivo, de so tako vbožni in zatreni? Judovska lakomnost, ki jih huje ko mora tlačiti, ona jim, huje ko pijavka kri, vse pomočke za blagostanje sproti popiva in posuši. Kar je nas Slovencev na Koroškem, Krajskim, Štajerskim, Goriškim in Istrijskim, smo vsi rimske kat. vere, kako lepa in mogočna bo dežela naša, naš slovenski narod, če tudi še zanaprej po veri in po zavezi politiški jedini ostanemo! Če se pa med nami Judje in krivoverci zatrosijo, smo med seboj razdeleni, in vsak sovražnik bo nas lahko premagal. Za to se perzadevajmo, kar je le mogoče, de se med nami verska in politiška sloga ohrani, in noben sovražnik domovine in vere naše, bodi si Lah, Nemece al Madžar, nam ne bude mögel ne politiške ne verske svobode kratiti. Tudi smo slišali, de se v Ljubljani nemškutarska gospoda veliko perzadeva potlačiti komej oživljeno narodnost slovensko, zato psuje in opravilja slovensko družtvo. Opravilja, pa nebo nič opravila. Gorenci smo vselej perpraviljeni, kakor za vero, tako tudi za narodnost svojo, stati, živeti in vmreti in nas spokvarenim duham nemške tako imenovane omikanosti (deutsche Bildung), čigar grozovitne plode vidimo, navdati. Stopimo skupej, sežimo si v roke, naredimo bratovšne zoper krivoverstvo, zoper nemškutarske šeme slepe, ki nam čejjo vero popačiti, narodnost gaziti. Če si ne bomo sami pomagali, nemškutarji nam gotovo nebodo. — To le dragi bratje naši v Ljubljani in okrog Ljublane smo Vam naznaniti teli, de Vi znate, kam se za pomoč obrniti imate, ako bi per vas sveta vera, al pa narodnost slovenska v nevarnost priditi imela. Z Bogam. —t—

V porazumljenje.

Kdor mnogoverstne Slavjanam protivne sostavke v časopisih: Constitution, Studenten-Courier, Radikale, Allgemeine öster. Zeitung itd. bere, brez de bi prvi stan okolšin poznal, bi mislil, de austrijski Slavjani enakopravnost svojih narodnosti že v celim obsežku vživajo, de že clo žezlo samoblastnosti v mogočni roki sučejo.

Ti listi se imenujejo demokratiške; vunder sramovati se mora sleherni tudi nemški demokrat takih sostavkov, kateri iz prenapetiga Nemstva ali nesramnosti resnice alj ne vidijo ali merzlo tajé. Vpijejo čez panslavizem, čez slavjansko Austrijo, čez tlačenje Nemcov skoz Slavjane. Poglejmo na pravi stan reči.

Koljkokrat je bla enakopravnost narodnosti že za glavno vodilo izrečena! Tode, alj je

bla tudi vresničena? Alj jo država, koja se demokratiška imenuje, tudi spoštuje? O ne!

Slavjani so večina v avstrijskem cesarstvu. In alj je le en sam Slavjan minister? Ne.—Je le en sam Slavjan eno tudi nižji čast v ministerstvu vdobil? Ne. Tako se enakopravnost vsih narodnosti spoštuje! Scer je gospodskam, se ve de le političkim, zapovedano blo, na slavjanske stranke slavjanske dopise razpošiljavati. Alj kdo spoštuje to zapoved? Kresije in deželne poglavarstva v zaverženji in nečisljanji te zapovedi zvone nosijo. Uradnik svedočno pokaže, de ne ume slavjansko govoriti. De bi se je pa učil, to še nobenimu v glavo ne pade. Mislil bi, de bodo saj vbogo mladost boljši preskerbeli; tode provizorni načert za gimnazialni uk je na nemške jezike kakor mačoha gledal, in le skoz ojstre proteste smo vunder majhno premembo včinitili, in našo reč malo poboljšali. — Koliko dokazkov nam pred očmi stoji, de se še zdaj v deželah, v kterih večina Slavjanov prebiva, slavjansko narodnost kakor za služabnico ima, in de samoblastnost Nemstva še dolgo ni vničena. Enakost, svoboda, bratstvo! Tukaj čem le nekaj maliga razjasniti.

Še zdaj se v slavjanskih deželah visoki in nizki, politički in sodni uradniki v javne službe postavljajo, kteri deželni jezika še nikdar znali niso. Slavjanske rodoljube nemškutarški in ultra-birokratiški uradniki in njihovi pomagači na vse viže tlačijo in preganjajo, brez de bi jim kdo pomagal, in nesramni Frankfurtisti pa povsod razsajajo in ljudstvo zapeljujejo, brez de bi jim kdo le žalo besedico rekel. V cesarskih razglasih se neogerske dežele še zmiraj nemške imenujejo; diplomatiški jezik je nemški, kakor se še clo na novih bankovcih vidi. Slavjani se z nenaravno silo silijo, se pri Frankfurtiskim parlamentu vdeležiti; nasprot se pa sleherno živejši gibanje slavjanskiga ljudstva silno potlači, kakor se vidi na nesramnim razgonu slavjanskiga shoda v Pragi, na kovarstvu zoper „Rado narodovo“ v Galiciji, zoper „Lipo slovansko“ v Olomucu, in na rodih, turških napadih zoper slavjanske besednike na Českim, Moravskim, Šlezaskim in drugod.

Z eno besedo, enakopravnost vsih narodnosti je pri nas še zlo piškava. Koliko je na tim vlada dolžna, nočem tukaj pretresavati. Le to čem dokazati, kako neumno je vpitje od vsuženja nemškiga življa skoz avstrijske Slavjane.

Prášam te žganjarje: Kje so okolšine, ktere vaše vpitje opravičijo?

Njihovi napeljani vzroki so ali sofistiki, ali so despotički, Košutovi, kterih se pravi demokrat v resnici sramovati mora. Mogočniga števila slavjanskih poslancov v državnim zboru jih je strah. O ljubi gospodje! to število je še premajhno; to število bi moglo še precej večji biti, ko bi si ne bili prenapeti Nemconi o poslancih skoraj cel jezik zbrusili.

To je demokratiško mnenje tih gospodov. Širokoustno pridigvaja: „Volja večine ljudstva velja!“ tode za večino se še ne zmenijo ne, kjer jim ni priročna.

Pravi, neizrečeni in na videz važni vzrok njihoviga vpitja je démon slabe vesti. Znajo, de je število Slavjanov v Avstriji veliko; znajo, de so skoz toliko vekov neizrekljive krivice terpeti mogli po nemških vladijah, nemškim uradništvu in nemškim plemstvu—to vse znajo, in zato se boje, ker slavjanskiga karakterja ne poznajo; in nepriročno jim je, žezlo nemške samovlade iz rok spustiti.

Le demokratiško svobodo! vpijejo; tode le za Nemce! ti bodo že za Slavjane poskerbeli, kakor je pred nekimi mesci še kervavi absolutizem za vse po očetovsko skerbil.

Alj, de bi vas zloidi! jez vprašam: Je li to sovražno vpitje zoper Slavjane pravično? Imajo li Nemci v Avstriji od enakopravnosti Slavjanov res tlačenja se bati? Dalej, je to vpitje nemškemu ljudstvu dostojno? Zadnič, je to vpitje le pametno?

Vpitje je vzroka nago; Nemci v Avstriji se nimajo od Slavjanov nič bati. Za to je porok veliko število Nemcov v cesarstvu, prisloba na mogočno Nemško zvunej Avstrije, nemška dinastija cesarstva, serčnost nemškiga roda; posebno pa karakter slavjanskiga ljudstva. Slavjan še nikdar ni ptujiga ljudstva tlačil, temuč le preveč ptuji živelj priznaval. V izhodu ne tlačijo Slavjani, ampak despotizem, pod kterim sami zdihujejo. Slavjana narava ne hlepi po gospodarstvu; on je žalibože! le pre krotak golobček. Sedanja zdražba nekterih slavjanskih plemen posebno izhaja od studa in sovražtva nemške in madžarske hegemonije, koja jih tlačil. Zato bi pošteni Nemci sami se mogli potegniti za enakopravnost; tode za pošteno in popolno enakopravnost v šolstvu, oskerbništvu, v sodništvu in celim javnim življenju! —

Alj tu večimu delu Nemcov bistriga čuta pravice manjka. Perzanašbe nam hočejo deliti, vunder ne pravice — ravno kakor absolutizem. Veči del se je samoblastnosti skoz več let tako navadil, de mu je zdaj pretežko, se je znebiti, in koj vpije čez krivico, če le kakšin Slavjan zine o znebenju te hegemonije. Le takrat, kadar se bodo Nemci na mesto Slavjanov sami sebe postavili v duhu, in izrek naj večiga demokrata: „Kar ne želiš, de bi ti drugi storili, tudi ti drugim ne stori“ spolnili, le takrat bodo pravo enakopravnost zadeli.

To protenje nemških časopisov zoper Slavjane je pa nemškemu ljudstvu nedostojno. Nemci se ustijo vljudnosti, omikanosti, poštenosti. Ali neštevilni živinski napadi zoper Slavjane, nepriznanje življenja nar večjiga naroda v Evropi, jezuitska nepostavnost v politiki zoper slavjanske narode, nesramna lažljivost v osramotenju Slavjanov, njih javno veselje o nesreči Slavjanov—to so slabi dokazi za zgorej imenovane čednosti. Pred zahodnimi narodnostimi v prahu vijo, in izhodne zaničujejo. Kje je pravica?

Zadnič je to krivično obnašanje proti Slavjanam tudi strašno škodljivo. Kaj ne veste, de z tim plameči, neizbrisljivi čert proti Nemcam v serce Slavjanov vcepate, kateri se z omikanostjo od dneva do dneva širi in množi? Jez le pokažem na Poznansko in Mazovsko, kjer se na enkrat zavoljo strašnih krivic Nemcov močno sočutje do Rusov začinja razodevati. In to je tudi naravno. Ljudstva so kot osebe: resnično—sedanjo krivico bolj čertijo, kakor prihodno, če prav še morebiti hujši tlačenje. Zraven tega samoblastnost ljudstva bolj tiši, kakor despotizm samoblastnika, in nar bolj razkačijo despotičke prizadetja naroda, kteri se omikaniga in blaziga zove. In prav v resnici ni pametno, sovražtvo sejati v serca naroda, kteri—če prav zdaj še raztresen—vunder v svoji veličini in izvorni mogočnosti brez dvombe silno prihodnost ima. Zato naj slehern pameten človek kliče: Le vzajemno pravico, de svojo svobodo ohranimo! (Slav. C. Bl.)

Krajnci in sploh Slovenci!

Gerde reči se godijo zdej na Dunaji—pa ne mislite, de so tega vsi Dunajčani krivi. Bog obvari! Na Dunaji je čez 4 sto tavžent ljudi—in gotova je, de je le kakih 10 tavžent taci, ki noč in dan na to delajo, de bi naše cesarstvo razdjali in nas clo ob našiga ljubeznjiviga Cesarja pripravili. Vsi drugi pa so dobri, pošteni ljudje, ktere hudobneži nadlegujejo, brez de bi se jih znebiti mogli.

Slovenci! Nas ni treba opominovati, de naj bomo svojimu Cesarju do zadnje kaplje kervi zvesti, zakaj gotove besede so: *Hrast se omča, in hrib, zvestoba Slovencev ne gane!*

Tode zdej je čas, de se vsi serčni ustopimo okoli trona svojiga Cesarja, de ne pripustimo, de bi Jih hudobni ljudje žalili, de stojimo eden za vse in vsi za eniga, de šuntarjev ne poslušamo, de smo mirni in podložni gospodkam, od Boga, od Cesarja postavljenim, in de se že naprej odpovemo vsim naredbam,

ki ne pridejo iz Cesarske ustavne vlade. Le kar od te strani pride, nej nam bo sveto—nobene druge silne moči ne spoznajmo.

Brez Cesarja nam zvestim podložnim ni moč biti: mi Slovenci pa smo od nekđaj nar zvestejši ljudstva avstrijskiga Cesarstva! To hočemo zopet pokazati! To bojo pokazali zdej tudi vsi Slovani našiga cesarstva, ki nočejo nič opraviti imeti z nemškimi, madžarskimi in taljanskimi republikanarji!

Bog daj, de bi se kmalo na Dunaji vse na dobro spremenilo! To pa še enkrat na glas rečemo: Dunaj sam na sebi ni naš gospodar; Cesar z vlado svojo so naš vladar, nej stanujejo v tem ali drugim mestu!

Bog živi našiga ustavniga Cesarja in daj zmago braniteljem avstrijskiga cesarstva!

Slovensko društvo v Ljubljani.

Austrijsko Cesarstvo.

Dunaj.

Nj. veličanstvo naš Cesar je z dopisam 8. t. m. ministra Hornbostla na svoj stan v Sieghartskirchen poklical, de bi njegove povelja podpisoval.

Hornbostl je tedaj iz Dunaja odšel, pa družiga dne še ni pismo na ministra Krausa poslal; zato se misli, de je Cesar Sieghartskirchen zapustil in naprej se podal; eni pravijo v Olomove. — Ministra Doblhoff in Wessenberg se še nista pokazala; Bach je srečno iz Dunaja prišel.

Dunaj je v velikim neredu in zmešnjavi, kdorkoli jo zamore stran potegniti, gre. Do zdaj je sicer mir, vendar z velikim strahom se pričakujejo prihodni dnevi. Vojsaki so pod generalam Auerspergam v vertih (Schwarzenberg-Garten, Belvedere, botanischen Garten), in misli se, de general le hervaško in drugo armado čaka, preden se bo mesta lotil. Mestne vrata so zaperta in na bastii so štuki nastavljeni okoli in okoli mesta.

Kakor Graške novine na znanje dajo, je štajerski deželni poglavar dne 10. t. m. iz Dunaja nasledne naglopisne oznanile dobil: 9 ur in 45 minut zvečer. Denarni minister poglavarju. Jelačić stoji pred vratami Dunajskimi. Veliki hrup je med ljudstvom, vendar je še mir, vse se napravlja na brambo.

11. ura 15. minut. Z vsemi zvonovi se zvoni.

11. t. m. ob eni zjutraj. Vse je zopet mirno.

11. t. m. Ob šestih zjutraj. Iz mesta se ne more več v predmestja hoditi. V drugim se nič ni premenilo.

Dne 6. t. m. je bil predsednik Štrobah zavoljo posebne silne dogodbe sejo državniga zbora napovedal; ker pa ni bilo dovolj poslancov se skupej sošlo, ni hotel Štrobah sejo pričeti, marveč je zbornico zapustil. Vendar se je seja imela, in sicer prevzel je predsedništvo namestnik prvi Smolka. V ti seji je bilo pismo na Cesarja zloženo in poslano, v kterim se je tirjalo: 1) Priljudno ministerstvo sostaviti, pri kterim bi ostala Doblhoff in Hornbostl. 2) Odpustik za vse, kar se je tisti dan dogodilo in 3) odstavljenje bana Jelačića.

Šuzelka ko besednik odbora za varnost je oznanil, kaj de je storil in sicer de je 1) razglas na ljudstvo razpolal, 2) g. Šercerja za velitelja narodno straže izbral, 3) akademiskimu kardelu bojne priprave izročil. Na zadnje sta razložila Smolka in Fišhof žalostne okolšine Latourjeve smerti.

V seji 7. je med drugimi rečmi minister Krauss pismo prebral, ki ga je Cesar za seboj pustil, in je tudi vse papirje zastran Jelačiću poslanih dnarjev izročil.

Te reči so bile posebni komisii izročene, pri kteri sta za Ilirio bla Ambrož in Šol.

Šuzelka je prebral zazglas na avstrijske narode, in bilo je sklenjeno posebne komisarje v vsako deželo poslati, de bi veljavnost zbora zagovarjali.

V stanovitno komisijo za varnost sta bila tudi vzeta Ambrož in Kaučič.

V seji 8. t. m. je bilo sklenjeno, da deržavni zbor vse poslance pokliče v 14 dneh na Dunaj se vrniti. Kakor „Wiener Zeitung“ pove, bi bilo takrat 251 zbornikov skupaj. Tudi so zopet pismo na Cesarja sestavili: da naj zopet na Dunaj pride.

V seji 9. t. m. je bilo oznanjeno, da je poslanstvo iz Českiga prišlo, ki je zastran svojih poslancev in njih varnost pobaralo. Odgovorilo se jim je, da študenti za osebe zbornikov čuvajo in da tu ni bilo le govorenje o narodnosti. Tudi iz Berna, da je prišla deputacija, napovedat, da so pripravljene Dunajčanam pomagati.

Poslanec Prato, ki je bil k Banu Jelačiću poslan, je razložil, koliko de je opravil; najdel je bana v Švadorfu: vas je bila mirna, vojsaki so bili po polji. Ban ga je prijazno sprjel in mu rekel; da zastran Ogerskiga deržavni zbor nič govoriti nima, zastran cele monarhie pa; da druge želje nima, kakor interese cele deržave podpirati, da drugači delal ne bode, in de upa, da je prav storil, ker je sebe in armado Cesarju pripeljal. V druge pogovore se ni hotel z njim podati. Vojsaki de so mirni in revno oblečeni, nezdraviga obraza. Na vprašanje Dilevskiga, kaj bode ministerstvo storilo z Jelačićem, je odgovoril Kraus, da bi z njim drugači govoril, ko bi močno armado imel.

Sploh se mora opomniti, da v vseh teh štirih sejah, v kterih je Smolka predsednik bil, so sami udje leve strani govorili, v kterim so večidel sami sovražniki Slavjanov in avstrijskiga cesarstva in pa neki vetrovni častilakomneži.

Celi punt, kakor se dobro ve, pride od Madžarov in Frankturtistov, ki bi radi Avstrijo na dva kosa raztergali, da bi nekoliko Nemci, nekoliko Madžari pobrali. Zatorej Slovenci! pazite za sebe, za domovino, za celo cesarstvo in za Cesarja. Gradčani hočejo vse na noge (Landsturm) spraviti, da bi Dunajčanam pomagali in tako ložeje Avstrijo razdjali. Slovenci! kaj boste pa vi za se in za sveto pravico Avstrije storili?

Slovenske dežele.

Iz Gorenškiga. Lep izgled iskrenih Slovencev da Radoljca. Koj od perviga so bili tukaj zoper protivnike našega naroda. To se je skazalo pri volitvi za Frankobrodski zbor, nikar niso volili. Al to rekoč, mi pride v misel, da pa vendar, če se ne motim, še trije poslanci is Slovenskiga po Frankobrodu se potepajo, in zdihujejo, in pomišlavajo, kdaj bodo v zboru „Ja“ ali pa „Nein“ rekli.

Kaj je to? kam bo to prišlo? Slovenci, sinovi Slave matere, kaj terjajo tisti od ptujcov za vas na ptujim? Al išejo našo edinost tam? Jaz mislim, da tam najdili je ne bodo. Al išejo tam našo mater Slavo? Ona je na Avstrijskim, tu pobira stresene liste slavjanske lipe vse. Edinte se bratje Slovenci! Okoli Slavjanstva zbrati se moramo, ne išite na ptujim tistiga, kar mati domovina vam ponuja, in le ona dati zamore. Nazaj naj pridejo, če so domorodci, Slovenija jih še čaka. To naj jim bo pa rečeno, ničesar mi nočemo od onod, kjer mati Slava spoštvana ni bla, in ne bode! Tak duh veje po gorenških hribih in dolinah, tako šumi Sava domača od siviga Triglava. — Zbrala se je v Radolci narodna straža, zmiram so nosili bele, modre in rudeče barve in okoli taciga bandera so slovensko prepevali; ni mar njem bil ne šum, ne hrup, kate-riga so v Ljubljani nešramni rumenjaki napravili; mislili so, gotovo bo druga. In res, motili se niso! — V bravico pride Radolčan, in bere nemške, še več pa slovenske in slavjanske časopise. Tam se tudi zberejo trikrat v teden vsi uradniki kantonske komisije in drugi za naš materni jezik vneti domorodci, gospod Lovre Pintar (Slava mu) uči mili glas

slovenskiga jezika. In tako dan ne zgine nobeden; kjer bi ne prepevali: „Živi, živi, duh slavjanski“ in urno pobegne nemškutar, ker taciga šlišati ne more.

☉ Iz Koroške 4. Oktobra. (Konec.) Kako gerdo bode za učilišne oblasti in za duhovstvo Kerčke diocese, ako tisto pismo pred ministerstvo pride! — Pa taka je, kadar tisti, kterih sveta dolžnost je, druge voditi, molče kakor polh. Resnica je: sadaj so nastali vsi drugi časi, sadaj so „bewegte Zeiten“ — pa ravno kedar je huda burja, tedaj je poglavarja na ladji naj bolj potreba, tadaj mora on naj skerbnejši paziti, ukazovati in vladati. — To se ve, sadaj se ne sme ukazovati po tursko, sadaj ne velja tisto staro pravilo: Sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas — „bodi prav ali krivo, jaz pač tako hočem.“ Joz tistemu, kteri v kolo deržavno prime in ne ve kako se kolo verti. Za vsako oblast — zato tudi za oblasti učilišne — je neobhodno potrebno, da domorodce večkrat okolo sebe sberejo, se s njimi posvetujejo in po tem svoje ukaze izdajo. Naj le popitajo po njih, jih bodo gotovo zbarali; pa pri tem se ne sme gledati samo, kako je kdo star, še manji pak, ali ima kak velik naslov (Titel) ali ne, ker to ni nobedna parada s naslovi in s častmi, temoč je le posvetovanje črez potrebe in srečo naroda: k temu je pa potreba učenosti, poštenosti in iskrenega rodoljubja — pa ne samo dolgih naslovov.

Kaj pa mi domorodci in vlastenci mislimo glede tretje želje učiteljev? Sledeče: V naših učiliščih, posebno v deželskih, se mora resnično kar bodi spremeniti. Za učitelje se morajo postaviti samo sposobni ljudi, naj so stanu kteregekoli hočejo — keršanski nauk ostane pa naravno vsigdar duhovniku; pri učilištvu moramo imeti može rodoljubne, spodobno učene in marljive. Za učilišne oblasti se morajo postaviti naj večji prijatelji učilištva, naj iskrenejši, učencejši in marljivejši domorodci, naj so stanu kteregekoli hočejo. Ako bi se vsi duhovniki od učiteljstva odpraviti imeli, kakor koroški učitelji, veči del nemški, v svojem pismu želijo, bi se morali tudi domorodni učeni in marljivi duhovniki odstraniti: ali bi to ne bila za njih v nebo vpijoča krivica, za učilištvu in za naš narod pa očitna škoda? — Mi moramo le Boga zahvaliti, da takih izverstnih mož imamo, od učilišč odstraniti moramo le samo nesposobne ljudi. Taki za slovensko učilištvu nesposobni ljudi so: učitelji in učilišni oblastniki, kteri slovenščino zametjujejo in iz naših učilišč izganjajo, kteri ne znajo po slovensko pisati, ne brati, ne pravilno govoriti in kteri so tverdi Nemci. Ali se bodo učilišča tudi nekterim duhovnikom odvzela, kakor tisti nemško-koroski učitelji želijo? — Gotovo, pa samo tistim, kteri so tverdi Nemci; tistim, kteri so nemarni in mislijo, da je vse dobro, ako le samo tiste „Rubrike ämtlich“ napravijo; tistim, kteri prav po nemškutarstvo na Slovenskim vse nauke, tudi keršanski nauk, tverdo slovenskim otrokam po nemško razlagajo; tistim, kteri tverdiijo: diese windische Sprache muss ausgemerzt werden, — zadnič tudi tistim, kteri domorodno misleče prijatelje učilištva tožijo in preganjajo zavoljo ljubezni do slovenstva. Ali se jim pa ne zgodi s tem kaka krivica? Gotovo ne. Nemarni in leni neprijatelji šolstva slovenskega se bodo še zahvalili, da jih tega bremena rešimo; k čemu bi tudi tak človek bil, ako učilišne dolžnosti dopolnovati ne zna, ali pa noče? — Ali ni to morebiti kaj soper sv. vero? Gotovo ne. Oni se ne odstavijo zato, ker so tega ali unega stanu, temoč jedino zato, ker so nesposobni, nemarni ali nemškutarški ljudi, da ne znajo ali nočejo delati, kar in kakor bi imeli; v katekizmu pa nikjer ne stoji, da bi morali mi Slovenci v svojih učiliščih imeti za učitelje ali za učilišne častnike ravno Nemce ali nemškutarje, ali v obče ljudi nepripravne in neprimerne, premalo učene in nemarne; le

škodljivo bi bilo take v naših učiliščih pustiti, ali jih pa odstranimo in verle učitelje in učilišne častnike postavimo je na vse strani dobro in koristno.

Sdaj še jedno besedo: Prijatelji! ne hodi na Nemško Nemcov barat, čega je Slovincem potreba, da se ne bodeš kesal; resničnejši zbaroš v Slovenii od samih Slovincov, kaj želijo in kaj narod potrebuje. Mi tudi želimo, da bi učitelji in prijatelji učilištva na slovenskej strani Koroške se po sebi zbirali in sami slovenske skupščine deržali, ne pak na nemško stran hodili. Kaj ti more tverd Nemeec povedati, kako se mora slovensko učilišče napraviti in v red djati, ker od slovensčine sam nič ne razumi? Škodljivo je nam, ako v politiki s tistimi frankfurtarskimi Nemci potegnemo pa škodljivo bi nam gotovo tudi bilo, ako bi glede šolstva in verozakona (Religion) za Nemci v njihovih sanjarajah in mešarajah hodili.

Hervaska in slavonska dežela.

Iz Zagreba 7. t. m. Kjer je pravica, ondi je tudi Bog! To je naše upanje; od kteriga nas niso mogli odmakniti glasovi Magjarov razsjeni, kakor de bi se našim slabo godilo: To se je poterdilo, ker je zaupanje cesarsko našiga bana povzdignilo za c. komisarja in pooblastenca. —

Privatne pisma nam prineso veselo novico, da je 1000 serežanov z golim handžaram odločilo bitvo pri Velenči. Kar so Magjari deržali za vmaknenje in odstop, je bila le strategička zvijača naše armade in junški Magjari so pervikrat okusili britkost slavjanskiga noža. Vemo de se bodo unuci in unukov unuci njih spominjal te bitve. —

Naša narodna straža vsa hiti na bojiše. Vidi se na licu našim stražnikom, da radi grede na boj proti našim starim sovražnikom, in kdor je vidil deržno in serčno stopajoče naše kmete, je moral vspoznati, da bi v kratkim času iz njih napravil junake, kakor so njihovi bratji Leopoldovci. (Slav. jug.)

Iz Zagreba 6. t. m. Ko se je naša vojsko ko roj čebel bila v ravno Ogersko vzdignila, se je čudilo malo in veliko nad velikanško njeno močjo. Vse se je treslo kot šiba na vodi. Kakor hitro so odšli, je Magjaram koj strah nehal in zopet stari napuh serce prevzel, ker so mislili, da na Hervaskim več vojsakov ni. Ali prerajtali so se. Hervaska dežela zamore še zdaj do 40,000 junakov na noge postaviti. Danas je prišlo okoli 4000 iz eniga dela zagrebske županije, da grede na Dravo; in če je treba tudi čez Dravo.

Iz Varaždina 4. Koz. Naša truma od 2000 mož je bila včeraj od vsih strani obdana v svojim taboru, ki ga je imela na judovskim grobišu pri Kaniži. Ob dveh popoldne so priderli v Kanižo magjarski dobrovoljci na nektare naše graničare, ki so mirno v tabor nazaj šli z novimi plajši; in so jih pet pobili. Vdarili so na zvonove, tolkli na bobne, da bi poskritim Magjaram znamenje dali. Na to se zbirajo od vsih krajev, in grede v Kanižo: mi smo jih narpopred v taboru čakati mislili, ker smo jih pa od vseh krajev se gibati vidli, smo sklenili, proti Legradu si s silo pot storiti, da bi tam prevoz čez Dravo ovarvali. — Šli smo tedej pod komando grofa Nužana. Slavna od Peschiere slunjska divizija je bila za prednjo stražo, komaj smo iz tabora na bližni hrib prišli, je počlo na nas okoli 200 pušk iz turšičniga polja, kjer so poskriti bili. Ali naši so se urno zagnali z navadnim krikam: „hajd na njih, s bajenetom.“ De bi jih bili vidili, kako so tekli ti magjarski junaki, eni so pometali puške, eni kose, kar so imeli, in zastonj so jih ofcirji nazaj klicali. Po tem smo naprej proti Legradu šli. Tu so naši popalili vasi St. Mikloš, šurd in Žakanj, ker so iz njih ti insurgenti bili in pri ti priliki so vzeli 60 volov in 12 konj.

Derviši carigradski.

(Narodna pripovedka bosanska.)

Vsako leto obhodijo pobožne derviške trume glavne mesta osmanskiga cesarstva. Carigrad, to je njihovi raj. Ni ga leta, v katerim bi oni ne obiskali tega svetiga mesta. Eni pridejo od Aeana, drugi iz Anadola, tretji zopet od Bagdata i. t. d. Tu oni za sabo pusajo svoje pobožnosti in vbožnosti sled opominjaje Carigrad, kako je posebno in izvrstno opravilo, kakšna de je krepost (čednost), kolika svetost, po ulicah carigradskih milošjno prositi.

Jaz ne vem, kaj je bilo leta 1828, de so takrat v večim številu ti sveti gosti Carigrad obiskali. Zakaj oni dobro vedo, de kolikor več jih je, tolikor manj na slednjiga pride. Ali oni vendar koračijo v Carigrad, in že jih je nekoliko stotin skupej bilo. Vsak ptujec bi bil rekel, de so prišli Carigrad od moskovske sile rešit.

Družtvo „Islam“ imenovano, je narpopred prišlo. In dokler je bilo samo se je se tako ravvalo; ali zdaj pride joj! — Četrtik je bil, ko je Usein, tistiga družtva štarešina, začel zbranim svojim tako le preštovati in z milim glasom razkladati: „Bratji moji! vseh dvanajst pravih musulmanov! glejte, to tudi sami sprevidite, de je nam izmed vseh drugih let to nar slabši vrodilo! Tri dni je že in mi nismo ne pare ne dinara doleteti mogli. Danas prave turske vere ni več. Ni tiste siare milodarnosti proti nam. Vse se je ohladilo in mlačno postalo. Huda je, za Boga! Ali ste slišali, kaj je bilo od Varne, Kostence; kaj se je dogodilo z Jedrenam, Sumijo in Vidinam? Ali ste čuli, koliko je Vlah (kristijan) izsekal turske vere. Mar to niso očevide (očitne) kazni božje in svetnika Muhameda, ki sta se razserdila na današne Musulmane kakor zaničvavec njegovih svetih mož dervišev? Pa bi dobro bilo! Nikdar, nikdar; opešala je turska vera!! Cujte bratje in sirotice tovarši moji! treba je de se ločimo. Moramo oditi in zapustiti Carigrad božji jezi, naj se Moskov nad njim masuje, vernivši mu nemarnost njegovo do nas in vere turske!“

Dalje govoriti mu niso dale obilne solze, ki so ga grozno oblike. Drugi tovarši so bili ganjeni od besed svojiga štarešina; in tudi njim so se solze vderle.

Sam Omer je z veselim očesam pogledoval zdaj sem zdaj tje, kakor de bi se upa popolnoma zgubil ne bil.

„Počasí, bratje, počasí tovarši!“ jame Omer, „jaz sim naradajši, pa za to nar nemunši: ali je meni dovoljeno (testir) govoriti?“

Vsi odgovorijo: „Je pripušeno!“

„Ker je taka,“ povzame Omer, „potolazíte se! še nismo zgubljeni! Še se dobijo pravi Turčini v Stambolu (Carigradu): ni resnica, de so se clo vsi povlaščili (kersanske vere in šege poprijeli). Ali niste vidili, de je priderlo mnogo derviških trum (čet), ter so se oni sveti pokazali Carigradčanam, de na nas kar ne pogledajo. To je pravi vzrok. Tudi mi nismo budalasti. To je moj svet. Jutri je petik. Jaz se bom storil mertviga. Iznesite me na sred ulic, kjer se v veliko čamijo gre; pokrite me z platnam, in položite me na desko: tu me štiri čuvajte in nad menoj žalujte (jadikujte).

Kakor vas kdo od mimogredočih, zakaj se jokate? zapraša, recite, de je vam tovarš vmerl, in de nemate dnarja, z čim bi ga pokopali, kakor obredi vaše vere predpisujejo. Pa saj toliko kamenitiga serca ne bode, de bi se mertviga telesa ne vsmilil. Ali veste, kako bomo. Carigrad je velik in čamij je dosti, in nas je dvanajst, se bomo tedaj verstili, če Bog hoče. Ali ni tako prav?“

Z enim glasam zavpijejo: „V resnici, Omer! kdo bi se bil nadal, de iz take glave zamore tolika pamet priti?“ „Ne boš ti, jaz bom prvi kot štarešina,“ vesel zakriči Usein, „pak za menoj bodo po redu vsi!“ — „Tako naj bo! naj gre štarešina prvi!“ poterdijo drugi.

Komej so dočakali drugiga dne petka. Ko je bilo okoli poldne, de so imeli Turki v čamijo (cerkev) iti, popadejo štirji desko, na kateri je njihov potuhnen štarešina ko mertev ležal, ter se ž njo vstavijo na sred ulic, ki so v Sofi-čamijo peljale. Edan je drugimu pomignil ter počno po dva žalovati. Ko so bili že dolgo v groznim joku, in glej nad njim je stal nek zavoljo pobožnosti znan acija. Tu bo kaj, pomislijo v sebi. Ali kako žalostno se človek goljufa (speča), kateri drugiga go-

ljufati misli, o tem se zdaj prepriča licemerni (hinavski) derviš.

„Kakšna nesreča, služabniki svetnikov?“ — „Ne prašaj, dragi acija,“ so oni odgovorili, „danas nam je vmerl Usein. On je bil prav dober, pošten in svet človek naš štarešina. Mi reveži ne premoramó svojo dolžnost štarešinu svojimu izpolniti. Mi ga nimamo s čim pokopati, ali bi ne poskerbel kdo za svojo dušo? velika zasluga je mertviga zakopati, in kaj pa se le derviša štarešina, človeka tolike svetosti!“ „Tudi moji starši so zadušbino storili, in jaz bom,“ reče acija, „vi ne imejte skerbi. Pojdite lepo domu, njega pokopati bode skerb moja.“

Dvema hlapcama, ki sta ga spremljala, dade ključ svoje sobe, de neso merliča, de ga zapró v sobo, in de se berž vernejo v čamijo. „In kakor odmolimo, ga bomo pokopali,“ pridene acija. Strašno to dogodbo slišati, se je štirim dervišam zdelo, de se celi Carigrad okoli vertí.

To de drugači ni. Acijovi služabniki popadejo živiga merliča. Derviši so mogli za milost zahvaliti se dobrimu aciju. In kdo je bolj pobit, kdo bolj žalosten od derviša? On hinavec je bil v sobi zapert; vemo, kako mu je! Tisti štirje so se vernili nazaj k družtvu, in ko so povedali in razložili, kakšna je bila z Useinom, jih mertvaški pot spopade. Ali vbogi Omer! Na njega vsi planejo kot na belo vrano. „Smetenjak ti! saj smo znali, de iz take budalaste glave nič pametnejšiga kar priti ni moglo. Ti čigan ti i. t. d.“

Zastonj se je Omer pravdal, rekoč, de so oni budalasti, ker so njegov nauk prijeli. Nihče ga slišati neče. Ena zalost po svojim tovaršu in štarešinu, in druga še večí, ker bo zdaj svet rekel, de so derviši zviti ljudje in de so hinavci, kakšna sramota!

Acija je dvomil, pridši iz čamije, ali je uni derviš za res mertev ali ne; zakaj Aciju so bile dela derviške dobro znane.

V ti misli do doma pride. In glej, kako se v svoji sumnji poterdí! Vstopivši v izbo zapazi, de venca smokev ali fig več ni, ki je na zidu visel. Tega je pojedel vsega derviš, ker je lačen bil, pa se zopet na svoje mesto vlegel. Pokliče hlapce, pobara jih, če niso oni premestili venec smokev? Ker sliši, de niso, vidi Acija svojo misel poterjeno, de se je derviš le mertviga storil. „Slepar ti derviš!“ zakriči Acija, „na sredo moje smoke! ako si jih izjedel, jih moraš tudi rigati!“

Desiravno je večkrat rečene besede izgovoril Acija smejavši se in z nogami na tla vdarjal; vse je zastonj. Derviš mertev pa mertev, se ne zgane se ne zmakne. Na zadnje ga začne Acija prositi, de naj vstane, in de on pod zakletbo te dogodbe nikomur povedal ne bo. Okoli dve uri je zgubil Acija, zdaj prosivši, zdaj grozivši, de ga bo živiga pokopal. Tudi to je bilo zastonj; derviš je enako terd ležal. Pusti ga Acija, ter pošlje hlapce svoje, če bi ga oni ne prisilili, ali z prošnjo ali z žuganjem. Tudi hlapci niso nič opravili: derviš se ne pregane in ne preiakne. In tako je notar do mraka v Acijovi sobi ostalo.

Ko se je za tema storila, zapove Acija hlapcam, de ga odneso na pokopališe in de naj ga tam pustè. To so hlapci komej slišali ter ga zagrabiijo. Kaj niso vsega ž njim počeli? z iglo so ga bodli, ščipali; za palec na nogi vlekli, z pestjo bili; to je derviš vse dragovoljno preterpel, kakor pokoro mučeništva za slavo vsega svojiga derviškiga stanu, kateri bi bil izgubil mnogo postenja in cene pred svetam, ako bi se bil vdal. Hlapci so žugali, de ga zakopljejo, ako svoje hudobije ne izpove in ne vstane. Ker so pa na zadnje vidili, de vse njih govorjenje in ravnanje nič ne izda, izkopljejo rako (jamo), ter va-njo živiga derviša zagrebejo. „Pa vmri, ker ti dopade mertvim biti,“ so rekli in domu odšli. „Zdaj sim rešen,“ reče derviš, „naj se nekoliko svet vmiri (vtihne), pa bom vun izlezil, do polnoči tukej ostanem.“ In to mu je lahko bilo izpeljati, zakaj globoko nemajo navade Turki svoje mertve zakopavati.

Kdo bi bil mislil, de bode dervišu ta huda okolšina se na dobro obrnila, in de mu njegova goljufija in hinavstvo brez kazni končalo bode? Okoli polnoči se zasliši nekaki hrup. Usein si je mislil, de je njegovo družtvo po-nj prišlo. Vzdigne glavo in ima kaj viditi: okoli dvajset hajdukov (tolovajev) je slo proti njegovim grobu. „Tukej bomo,“ zaveka arambasa, „tukaj smo nar varniši pri tem novim grobu.“ „Zares!“ reko drugi, razgernejo plajše,

iztresejo dnarje in drugo pokradeno robo, de si med seboj razdele.

Lakomne so oči pri pogači, pravi pregovor, tako so tudi oni vpili: „Tudi to je moje,“ drugi zopet: „ne, ampak moje.“

Naš Usein pomolvši roko iz groba reče: „Kaj pa meni?“ — Ta nenadni iz groba glas se je ko grom razlegal v vseh prestrašenih hajdukov. Niso imeli časa le kape na glavo natakni, ampak stekli so na vrat na nos. In prigode te ni opustil derviš naš. Tako v spodnicah in v srajci se poda v tek za njim do kraj grobiša. Ko se verne, najde svoje družtvo enajst dervišev, ki so bili po-nj prišli, in celi primerlej iz strani gledali. Derviši so ravno tako počeli ptuje blago deliti — z kapami hajduškimi. Res de so bili hajduci eniga serčnejšiga nazaj poslali, de bolj pregleda, ali v grobiše de naj se ne poda. On slišati več glasov na pol mertev prileti k svojimu družtvu in „bratje moji,“ je komej od strahu spregovoril, „ni več sam eden, temoč toliko jih je, de bode komaj po vener na eniga prišel. Kolikor je mertvih duš; vse je skupej. Bežimo!“ Od dervišev je vsak si naložil kolikor je nesti mogel. Na težo se ni kaj gledalo. — Useina kot svojiga štarešina in zraven dobrotnika so vsi v noge poljubili. Mladi Omer je bil nar bolj vesel, ker je od obniga sovanja in preganjanja odrešen bil. Družtvo „Islam“ je koj postalo nar glasovitiši v Carigradu. Njih svetost je koj storila, de so drugi derviši, ker od ljudstva več čislani bili niso, Carigrad zapustili, kar so Useinovi derviši ravno želeli. Oni so pa še dolgo v Carigradu ostali. (Podunvka.)

Razglas udam semenškiga bravniga družtva.

Ker je namen naše družbice in pa Ljubljanskiga slovenskiga družtva popolnoma enak, zeli večidel našiga družtva, de bi se naša knjižnica s slovenskim družtvam zjediniła. Samo to bi nekteri radi, de bi nam knjižnica za perstopšino k slovenskimu družtvu zalegla. Če pomislim, de ima naša bukvarnica okoli 400 bukev v mnogoterih slovanskih narečjih, menim, de bo slovensko družtvo rado pristopšino tistim spregledalo, kateri bojo to želeli.

De se bo tedaj knjižnica zamogla slovenskimu družtvu zročiti, ste vsi naproseni do konca tega mesca izposojene bukve semenškimu bravnimu družtvu nazaj poslati. Kdor pa ni naših misel, naj se do ravno tega časa pri meni oglasi.

V Radoljci 2. Kozoperska 1848.

L. Pintar.

Odbor slovenskiga družtva, kolikor ta razglas njega zadene, se dragovoljno ponudbe poprime, in brez vsiga pomislika k omenjeni pogodbi zastran perstopšine privolji.

Odbor slovenskiga družtva.

S m e s.

* Časopis „Lipa Slovanska“ je že začel izhajati v Pragi in sicer pride dvakrat v tedni na svitlo v zalogi družtva „Slovanska Lipa“; vrednika sta Dr. Podlipsky in Slavomil Vavra; plača se za ene kvatre, ako se po pošti pošilja v začetku, 1 gold. in 18 kr. Je to politiskoliterarni in kupčijski časopis za Slavjane na demokratiški podstavi. —

* Odbor českiga družtva „Slovanska Lipa“ je predlog storil, de bi se za zdaj utraquistiške latinske šole napravile t. j. take, v kterih bi se vse reči v obeh jezikih deželnih učile. Kjer bi profesorjev zmanjkalo naj bi docenti učili.

Po česko naj bi se učilo v navadnih, po nemško pa v nenavadnih (izrednih) urah. Vendar se bodo popred tudi gimnazialni učeniški iz Prage poklkal k posvetovanji in po vzajemnim vgovoru se bode še le prošnja vladarstvu izročila: tudi je bilo že prošeno za šolsko svetovavstvo (Schulrath). —

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnji	
	7. Kozoperska		0. Kozoperska.	
Srednja cena 1 mernik.	gold.	kr.	gold.	kr.
Pšenice domače	2	19	2	14
„ banaške	2	25	2	40
Turšice	—	—	1	30
Sorčice	—	—	—	—
Rži	1	32	1	30
Jecmena	—	—	1	20
Prosa	1	22	1	15
Ajde	1	39	—	—
Ovsa	—	45	—	44